

كورد له بازنهى عهلمانیه تدا

نوسینی / احمد فاتح محمد

خویندنه وهیهکی وردی ئەو نوسین و چاوپیکه و تنانهی روژنامه و راگه یانندی حیزبی و حکومی وا له خویندنه ناسایی دهکات که تیڤگات هه موو ئەو پارت و ریکخراوانه ی گۆره پانی سیاسی کوردستان بۆ له ئیسلامیه کان پارت و ریکخراوی عهلمانین و له گه ل سبستی عهلمانیه تدا تیکه لاوبوون، و کۆمه لگای ئیمرو ی کوردی له بازنه ی عهلمانیه تدا خول ده خوات . به لام سه پرکردنی واقعی سیاسی پێچه وانه ی ته وای ئەو بانگیشتانه یه که له میدیای حیزبیدا ده کریت، بۆیه ده پرسین ئیمه له کو یی سبستی عهلمانیه تدا یین؟

کۆمه لگای کوردی ماوه ی (۱۱) ساله له په راویزی نازادییدا ده زی له و ماوه یه دا بالادهستی حیزبی و میلشییاگه ری و شه ری ناوخۆ و دابهش بوونی هه رییم و زۆر بابه تی دی، کورده وارییان بلاوترو په رته وازه تر کرد و نازادی و مافی مرۆف قورساییان لاوا بوو . توانا کانه مان عه قله کانه مان ریگای هات و نه هاتیان گرت هه رو به کو چکردنیان بۆ هه نده ران ره فزی ئەم واقعیه یان کرد . له کاتی کدا عهلمانیه ت به ره مه می رینسانس و رو شنگه ری و ریفرۆمی ناینی و ملامانیی روناکییر و فه یله سوفه کانی روژئاوا بوو له گه ل هیزه کۆنزه رفاتیقه کانی سه ده کانی ناو راست، و بینا کردنه وه ی ناینده ی خو یان له دوای هه ردوو جهنگی یه که م و دووه می جیهانی . مانای عهلمانیه ت پرۆسه یه کی درێژ خایه ن بوو له قۆناغی فیودالیزم و په رش و بلاوی نه ته وه کانی ئەو رو پادا روی نه داوه . کۆمه لی کورده واری (۱۱) ساله به کۆمه لیک نازارو مه ی نه ته یه وه که ته وای کۆمه لگای گرتۆته وه له په راویزی نازادییه کدا ده زی که به رده وام له ژیر هه ره شه دایه ، باشه چۆن به راوردی ئەو دوو میژوو ه بکه یین؟

ئیمه ی کورد تانیستا له قۆناغی فیودالیزمدا تینه په ریوین و فه لسه فه یه که سیاسی کۆمه لایه تیمان نیه وه ک بلای خو مان داوته دهستی قه ده ر، له روی سیاسی وه کیانیکی سه ره بخۆ دانپیدا نراومان نیه و به ده ولتیکه وه به ندرکراوین تاسه ر ئیسقان دوژمی عهلمانیه ت و مه ده نیه ته ، له روی کۆمه لایه ته یه وه په یوه ندییه کانه مان په یوه ندی خیلکی و خزم خوایی و خوین و ئینتنامه ن بۆ خیل عه شیره ت هه یه تا نه ته وه ، له روی یاسایی وه له ماوه ی ئەو (۱۱) ساله دا هه ولمانه داوه بچو کترین گۆرانکاری له یاسا ته قلید و کۆنه کانه بکه یین . له کۆمه لگای ئیمه دا پیدانگه کان به هه له ده خویندنیته وه بوونی هۆله کانی ئەنه رنیته و کۆمپیوته رو سه نته ره کانی ته له فون و فاکسی جیهانی و مۆبایل ۰۰۰ تاد مانای عهلمانیه بوونمان نابه خشیته به لکو ئەمانه ده سته که ته کانی عهلمانیه تن .

ئه گه ر به خشینی نازناوی عهلمانیه ت به و پارت و ریکخراوه کوردیانه له به رامبه ر ئیسلامی سیاسییدا دیت هه له یه کی نازانستیانه یه ، چونکه ئەوه پارت ه کوردییه کانن حوکه متیان پیکه یناوه و بالادهستن به لام به رده وام سازش له گه ل هیزه ئیسلامییه کانه ده که ن و له ژیر فشاری ئیسلامیه کانه نابیت گۆرانکاری له یاسا له په ره ده دا روبدات و نابیت ژنان داوی مافه سیاسی و کۆمه لایه تی و نا بو رییه کانی خو یان بکه ن و نابیت ده ست بۆ په رۆز حه رامه کان به ریت و (نه) ه کان به رده وام بوونیان ده بیت . گرتی کۆمه لگای ئیمه ئەو ئەقلیه ته یه که به ره هایه به رامبه ر رته ده کاته وه به تاییه تی ده سه لاتدار که هه موو په رۆزییه که ئەدات به ره فته ره کانی خو ی و ره خنه کانه یه به ده ستیوه ردان و رو خینه ر ناو ده بات، لیروه دیالوگ و مه عریفه وون ده بیت له گه ل بزبوونی مه عریفه دا عهلمانیه ت مانای نیه .

تیبینی کوردستان نیت:

مه رج نیه ئەم نووسینه له گه ل بیرو بۆ چونی نه ته وایه تیماندا بیت، که بۆ چونی (کوردستان نیت) ه، به لام به هۆی پروا بوونمان به نازادی ده برینه وه، بلاویده که یه وه له گه ل ریز و خو شه ویستیماندا بۆ پارێزه رانی بیری نه ته وایه تی و خه باتکارانی ئەم ریگه یه .

ئەم تیبینه له ژیر هه موو نووسیتیکدا ده نووسریت ۲۰۰۳-۱-۱۵